DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

24. februar 1994 *

I sag C-368/92,

angående en anmodning, som Cour d'appel de Toulouse (Frankrig) i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Administration des douanes

mod

Solange Chiffre,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af bestemmelserne i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3749/83 af 23. december 1983 (EFT L 372, s. 1) og Kommissionens forordning (EØF) nr. 693/88 af 4. marts 1988 (EFT L 77, s. 1) om definitionen af begrebet varer med oprindelsesstatus til brug ved anvendelsen af de toldpræferencer, der af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab indrømmes visse varer fra udviklingslande,

* Processprog: fransk.

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. C. Moitinho de Almeida, og dommerne R. Joliet, G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse og M. Zuleeg (refererende dommer),

generaladvokat: C. Gulmann
justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Solange Chiffre og selskabet Bonnieux, den civilretligt ansvarlige part, ved advokat Hervé Tassy, Marseille

— den franske regering ved secrétaire des affaires étrangères Jean-Louis Falconi, Udenrigsministeriet, og directeur adjoint à la direction des affaires juridiques Edwige Belliard, Udenrigsministeriet, som befuldmægtigede

— den belgiske regering ved directeur d'administration Jan Devadder, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget

— Det Forenede Kongeriges regering ved John E. Collins, Treasury Solicitor's Department, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Blanca Rodriguez Galindo, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og Virginia Melgar, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at Solange Chiffre, selskabet Bonnieux, den franske regering og Kommissionen har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 16. september 1993,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 13. oktober 1993,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 7. marts 1991, indgået til Domstolen den 23. september 1992, har Cour d'appel de Toulouse i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af bestemmelserne i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3749/83 af 23. december 1983 (EFT L 372, s. 1) og Kommissionens forordning (EØF) nr. 693/88 af 4. marts 1988 (EFT L 77, s. 1), begge om definitionen af begrebet varer med oprindelsesstatus til brug ved anvendelsen af de toldpræferencer, der af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab indrømmes visse varer fra udviklingslande.

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en sag mellem det franske toldvæsen og Solange Chiffre, som er fuldmægtig for selskabet Bonnieux, vedrørende betingelserne for at opnå toldfritagelse ved import af nærmere bestemte varer fra Indien.

3 I årene 1987 og 1988 indleverede Bonnieux, som er en speditionsvirksomhed, tyve toldangivelser til det franske toldvæsen, på vegne af selskabet ALJA France, med henblik på at beklædningsgenstande fremstillet af læder og med oprindelse i Indien kunne overgå til frit forbrug i Frankrig.

4 Med henblik på at opnå fuld toldfritagelse i henhold til Fællesskabets generelle toldpræferenceordning for visse varer med oprindelse i udviklingslande fremlagde Bonnieux til støtte for toldangivelserne oprindelsescertifikater, formular A, som var udstedt af de indiske myndigheder, og hvori det i rubrik 12 var anført, at varerne skulle eksporteres til »Czechoslovak Socialist Republic« og »Polish People's Republic«.

5 Bonnieux meddelte imidlertid de franske myndigheder, at man i certifikaterne havde anført disse bestemmelseslande, fordi de varer, certifikaterne vedrørte, indgik i modkøbsforretninger mellem Østlandene og Indien. Østlandene sælger materiel til Indien, hvor køberne, der ikke råder over tilstrækkelig valuta, betaler med varer, bl.a. skind og tøj. Da Østlandene ikke har brug for disse varer, sælger de dem på andre markeder, f.eks. Frankrig, idet varerne sendes direkte til aftagerne.

6 De franske toldmyndigheder fandt imidlertid — uden at bestride varernes oprindelse — at der ikke kunne opnås toldfritagelse for de af Bonnieux indførte varer i medfør af præferenceordningen, da der i rubrik 12 i de af selskabet fremlagte certifikater hverken var angivet Det Europæiske Fællesskab eller en medlemsstat som krævet i henhold til de nævnte forordninger.

7 Toldvæsenet gjorde derfor krav på betaling af den sædvanligt gældende 7 % told for varer af den pågældende art. Da Solange Chiffre afviste kravet, blev hun og Bonnieux in solidum indstævnt for Tribunal d'instance d'Albi. Ved dom af 25. september 1990 idømte retten Solange Chiffre en bøde på 2 000 FF.

8 Den 28. september 1990 appellerede toldvæsenet dommen til Cour d'appel de Toulouse, som har udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Fortabes retten til toldfritagelse i medfør af præferenceordningen mellem EF og udviklingslandene altid, når der i det ved eksporten udstedte oprindelsescertifikat, formular A, som bestemmelsesland er angivet et andet land end en EF-medlemsstat?«

9 Betingelserne for, at varer fra et udviklingsland kan opnå toldfritagelse i medfør af den generelle toldpræferenceordning, er for så vidt angår toldangivelser udarbejdet før den 1. januar 1988 indeholdt i forordning nr. 3749/83 og for så vidt angår toldangivelser foretaget efter denne dato i forordning nr. 693/88.

10 Oprindelsescertifikatet, formular A, skal dokumentere, at betingelserne i artikel 1 i forordning nr. 3749/83 og nr. 693/88 for anvendelse af bestemmelserne om toldpræferencer er opfyldt. Reglerne om udfærdigelse og udstedelse af certifikatet er de samme i de to forordninger, jf. artikel 16-24 og de hertil hørende noter og bilag.

11 Rubrik 12 i certifikatet, som denne sag handler om, indeholder en erklæring fra eksportøren om, at de pågældende varer opfylder de oprindelsesbetingelser, som bestemmelseslandet har fastsat for adgangen til toldpræferenceordningen. Den fuldstændige ordlyd af erklæringen i rubrik 12 er følgende:

»The undersigned hereby declares that the above details and statements are correct; that all the goods were produced in ... (country), and that they comply with the

origin requirements specified for those goods in the generalized system of preferences for goods exported to ... (importing country)

Place and date, signature of authorized signatory« [1].

12 I forklarende note 9, som er indeholdt i bilag I til forordning nr. 693/88 og svarer til note 8 i bilaget til forordning nr. 3749/83, hedder det, at rubrik 12 i certifikatet

»... [skal] være behørigt udfyldt med angivelsen 'Det Europæiske Økonomiske Fællesskab' eller med angivelse af en medlemsstat«.

13 Som præferencesystemet er opbygget, er det blandt de oplysninger, oprindelsescertifikatet skal indeholde, en væsentlig betingelse for, at der kan indrømmes toldpræferencer i henhold til fællesskabsforordningerne, at der i rubrik 12 i certifikatet er angivet »Det Europæiske Økonomiske Fællesskab« eller en medlemsstat. En sådan angivelse er nemlig den eneste mulighed, medlemsstaternes toldmyndigheder har for at sikre sig, at eksportøren har overholdt reglerne i EF's toldpræferenceordning vedrørende varernes oprindelse.

14 Såfremt oprindelsescertifikatet, formular A — som i det foreliggende tilfælde — er udfærdiget med et andet land end en EF-medlemsstat som bestemmelsesland eller EF selv, kan det derfor ikke danne grundlag for en anvendelse af toldpræferenceordningen inden for Fællesskabet.

15 I modsætning til hvad Solange Chiffre og Bonnieux har gjort gældende, finder artikel 12 i forordning nr. 3749/83 og nr. 693/88 ikke anvendelse i det foreliggende tilfælde. Artikel 12 bestemmer følgende:

1 — O. A.: Certifikaterne, der udfærdiges på standardformularer, er affattet på engelsk eller fransk. Teksten er i dansk oversættelse følgende: »Undertegnede erklærer herved, at ovenstående oplysninger og erklæringer er korrekte; at alle varer blev produceret i ... (land), og at de opfylder oprindelseskravene for sådanne varer i det generelle præferencesystem for varer eksporteret til ... (importland).
Sted og dato, underskrift af en underskriftsberettiget person.«

»Hvis der konstateres mindre uoverensstemmelser mellem oplysningerne i certifikatet og oplysningerne i de dokumenter, der fremlægges for toldstedet i forbindelse med indførslen af varerne, skal dette ikke i sig selv gøre certifikatet ugyldigt, når det godtgøres, at certifikatet svarer til de frembudte varer.«

16 Hvis det land, hvor certifikatet fremlægges med henblik på at opnå toldfritagelse i medfør af præferenceordningen, ikke svarer til det, der er angivet i rubrik 12 i oprindelsescertifikatet, kan der nemlig ikke siges at være tale om en mindre uoverensstemmelse. Det kan i et sådant tilfælde ikke udelukkes, at de oprindelsesregler, der finder anvendelse i det bestemmelsesland, som er angivet i certifikatet, er forskellige fra EF's oprindelsesregler, og at de kompetente toldmyndigheder i den medlemsstat, som faktisk er bestemmelseslandet, derfor ikke på grundlag af det fremlagte oprindelsescertifikat kan kontrollere, at EF's oprindelsesregler er overholdt.

17 I øvrigt kan et sådant certifikat heller ikke i henhold til artikel 22 i forordning nr. 3749/83 og nr. 693/88 erstattes med et andet certifikat, hvori der som bestemmelsesland er angivet det land, hvor der faktisk søges om toldfritagelse i medfør af præferenceordningen. Bestemmelsen lyder således:

»Det skal altid være muligt at ombytte et eller flere oprindelsescertifikater, formular A, med et eller flere andre oprindelsescertifikater, formular A, på betingelse af, at dette sker på det toldsted i Fællesskabet, hvor varerne befinder sig.«

18 Som anført af den britiske og den franske regering omhandler denne bestemmelse kun den situation, at et parti varer, som oprindelig skulle eksporteres til en

medlemsstat, helt eller delvis videresendes til en anden medlemsstat for at blive bragt i fri omsætning dér. Da de ændringer, der sker i et sådant tilfælde, ikke vedrører varernes oprindelse, men udelukkende interne forhold inden for Fællesskabet, tilkommer det det kompetente toldvæsen i Fællesskabet at udfærdige et nyt certifikat, der angiver den medlemsstat, varerne er bestemt for. Som foreskrevet i forklarende note 7 i bilaget til forordning nr. 3749/83 og i forklarende note 8 i bilag I til forordning nr. 693/88 skal rubrik 12 i ombytningscertifikatet dog både angive det oprindelsesland og det bestemmelsesland, som er anført på det originale certifikat.

19 Bestemmelsen omhandler derimod ikke den situation, at der skal foretages en ændring af eksportørens erklæring i rubrik 12. Ansvaret for at bekræfte rigtigheden af denne erklæring påhviler nemlig udelukkende den kompetente statslige myndighed i det eksporterende toldpræferenceberettigede land.

20 Det skal endelig undersøges, om de kompetente myndigheder i eksportlandet i et tilfælde som det foreliggende — konkret de indiske myndigheder — i medfør af artikel 23 i forordning nr. 3749/83 og nr. 693/88 ikke efterfølgende kan udstede et nyt oprindelsescertifikat, hvori de bekræfter, at de pågældende varer også opfylder oprindelsesreglerne i Fællesskabet eller i en af EF's medlemsstater.

21 Artikel 23 i forordning nr. 693/88 lyder således:

»1. Undtagelsesvis kan certifikatet også udstedes efter udførslen af de varer, som det vedrører, når dette ikke er udstedt ved udførslen på grund af uforsætlige fejl eller udeladelser eller andre særlige omstændigheder, og forudsat, at

varerne ikke udføres, før Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har fået meddelt de i artikel 26 fastsatte oplysninger.

2. Den kompetente regeringsmyndighed må kun foretage efterfølgende udstedelse af et certifikat efter at have undersøgt, om de oplysninger, der er anført i eksportørens anmodning, er i overensstemmelse med oplysningerne i forbindelse med den tilsvarende ekspedition, samt at der ikke er udstedt et oprindelsescertifikat ved udførslen af de pågældende varer.

På oprindelsescertifikater, der udstedes efterfølgende, skal anføres en af følgende påtegninger 'délivré a posteriori' eller 'issued retrospectively' i rubrik 4 på formular A.«

22 Efter den franske regerings opfattelse giver denne bestemmelse ikke hjemmel til efterfølgende udstedelse af et nyt oprindelsescertifikat under omstændigheder som dem, der foreligger i denne sag, da der — modsat det i bestemmelsen forudsatte — allerede blev udstedt et oprindelsescertifikat, formular A, ved udførslen af de pågældende varer.

23 Den belgiske og den britiske regering samt Kommissionen er af den modsatte opfattelse. De finder, at når oprindelsescertifikatet er udstedt med henblik på eksport af varerne til et andet land end en af EF's medlemsstater, må det betragtes som ikke-eksisterende for så vidt angår varernes eksport til Fællesskabet og dermed i henseende til fællesskabsforordningerne.

24 Det bemærkes herved, at oprindelsescertifikatet skal sikre, at de pågældende varer er i overensstemmelse med oprindelsesreglerne i det bestemmelsesland, der er angivet i rubrik 12 i certifikatet, men at det på ingen måde forpligter de kompetente statslige myndigheder i eksportlandet for så vidt angår anvendelsen af oprindelsesreglerne i et andet land. Da certifikatet udelukkende har betydning for

anvendelsen af toldpræferenceordningen i det land, som er angivet i rubrik 12, kan det under ingen omstændigheder tages i betragtning i forbindelse med en anvendelse af toldpræferenceordningen i et andet land.

25 Det følger heraf, at den i artikel 23, stk. 2, i forordning nr. 3749/83 og nr. 693/88 opstillede betingelse for efterfølgende udstedelse af et oprindelsescertifikat, at der ikke er udstedt et certifikat ved udførslen af de pågældende varer, skal betragtes som opfyldt, såfremt det faktiske bestemmelsesland ikke er angivet i rubrik 12 i det originale certifikat.

26 Der kan imidlertid i henhold til artikel 23, stk. 1, i forordning nr. 3749/83 og nr. 693/88 kun ske efterfølgende udstedelse af et oprindelsescertifikat i undtagelsestilfælde.

27 Modkøbsforretninger som dem, der i det foreliggende tilfælde blev gennemført mellem Indien og Østlandene, opfylder denne betingelse. De er nemlig kendetegnet ved, at varer sælges til et andet land, hvorved modydelsen ikke er penge, men andre varer, og hvis bestemmelseslandet ikke har brug for disse, bliver de solgt på andre markeder.

28 Dette er forklaringen på, at oprindelsescertifikaterne i første omgang angiver det land, hvor den erhvervsdrivende, der er part i modkøbsforretningen, har hjemsted, da det på tidspunktet for kontraktens indgåelse ikke altid vides med sikkerhed, hvilket marked de pågældende varer i den sidste ende vil blive solgt på.

29 Når de omhandlede varer opfylder EF's oprindelsesbetingelser, er der intet til hinder for, at den kompetente statslige myndighed i eksportlandet efterfølgende kan

udstede et nyt certifikat herom på grundlag af artikel 23 i forordning nr. 3749/83 og nr. 693/88. Det kompetente toldvæsen i Fællesskabet skal således lægge det nye certifikat til grund og indrømme toldfritagelse i henhold til EF's generelle toldpræferenceordning, forudsat at alle de andre gyldighedsbetingelser i henhold til fællesskabsbestemmelserne er opfyldt.

30 Det præjudicielle spørgsmål skal herefter besvares med, at retten til toldfritagelse i medfør af præferenceordningen, der af Fællesskabet indrømmes visse varer fra udviklingslande, fortabes, når der i det oprindelsescertifikat, formular A, der er udstedt ved udførslen af varerne i henhold til forordning nr. 3749/83 og nr. 693/88, som bestemmelsesland er angivet et andet land end en EF-medlemsstat. Retten til toldfritagelse kan dog ikke nægtes, såfremt den kompetente statslige myndighed i eksportlandet efterfølgende har udstedt et nyt certifikat, der opfylder de i fællesskabsretten opstillede betingelser.

Sagens omkostninger

31 De udgifter, der er afholdt af den franske, den belgiske og den britiske regering samt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Cour d'appel de Toulouse ved dom af 7. marts 1991, for ret:

Retten til toldfritagelse i medfør af præferenceordningen, der af Fællesskabet indrømmes visse varer fra udviklingslande, fortabes, når der i det oprindelsescertifikat, formular A, der er udstedt ved udførslen af varerne i henhold til Kommissionens forordning (EØF) nr. 3749/83 af 23. december 1983 og Kommissionens forordning (EØF) nr. 693/88 af 4. marts 1988 om definitionen af begrebet varer med oprindelsesstatus til brug ved anvendelsen af de toldpræferencer, der af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab indrømmes visse varer fra udviklingslande, som bestemmelsesland er angivet et andet land end en EF-medlemsstat. Retten til toldfritagelse kan dog ikke nægtes, såfremt den kompetente statslige myndighed i eksportlandet efterfølgende har udstedt et nyt certifikat, der opfylder de i fællesskabsretten opstillede betingelser.

Moitinho de Almeida Joliet Rodríguez Iglesias

Grévisse Zuleeg

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 24. februar 1994.

R. Grass J. C. Moitinho de Almeida

Justitssekretær Formand for Femte Afdeling